

FOLKEHØGSKOLERÅDET

Rapport for tildelte midler i 2012

Internasjonalt utvalg for folkehøgskolen (IU) har i 2012 bestått av:

Vårsemesteret

Anders Hals (NF) Sund folkehøgskole
Marte Skauen (NKF) Haugetun folkehøgskole

Høstsemesteret

Anders Hals (NF) Sund folkehøgskole
Marte Skauen – (NKF) Haugetun folkehøgskole
Ato Owusu-Addo (NKF) Borgund folkehøgskole
Karine Risnes (NF) Ringerike folkehøgskole

Internasjonal sekretær (IS)

Brita Phuthi

IU har i løpet av kalenderåret 2012 hatt 5 møter og behandlet 38 saker.

Strategiplanen for 2011-2014 har ligget til grunn for aktiviteter i 2012. Reisevirksomheten og besøk ved skoler og andre arrangementer er fortsatt på et høyt nivå og har vært prioritert. Dette er et viktig arbeid, ikke bare for å nå ut til ungdommen, men også for å holde kontakt med folkehøgskolene, og sette av tid til konstruktive og inspirerende møter med ansatte for å få fokus på folkehøgskolens internasjonale engasjement. IU ønsker å stimulere til debatt og komme med konkrete handlingsalternativer som gir følelsen av at det er mulig å gjøre endringer som får gode konsekvenser lokalt og globalt. Under er noen utdrag fra tilbakemeldinger etter Pedagogikk for de rike- seminarer på spørsmålet: "Hva vil du ta med deg videre etter seminaret?"

«Å endre på sin egen livsstil kan bidra positivt til verden rundt mer enn man tror. Å vite at ting er urettferdig er bra, men da er man også forpliktet til å handle. Det er viktig å lytte, fordi ditt eget perspektiv ikke nødvendigvis trenger å være rett/fullstendig.»

(gutt 19-21 år, Fosen folkehøgskole)

«Ikke ha en ovenfra -og ned holdning til andre mennesker/kulturer.»

(gutt 19-21 år, Fosen folkehøgskole)

«Økt kunnskap om og bevissthet rundt eget forbruk, og fairtrade som et alternativ»

(jente 19-21, Åsane folkehøgskole)

«Jeg vil prøve å bli flinkere til å gjøre noe for verden, snakke om dette med andre og fortsette å følge med»

(jente 19-21 år, Bjerkely folkehøgskole)

FOLKEHØGSKOLERÅDET

Nedenfor følger punkter for aktiviteter Internasjonalt utvalg for folkehøgskolen (IU) og Internasjonal sekretær (IS) har hatt i 2012.

SKOLEBESØK

- I 2012 har internasjonal sekretær (IS) hatt 26 skolebesøk. Reiseaktiviteten har foregått fra Nordland i nord til Aust-Agder i sør, og fra Hedmark i øst til Hordaland i vest. Tematikk: Pedagogikk for de rike, globale medborgere, bærekraftig utvikling, kulturforståelse, Fairtrade og andre handlingsalternativer. Under skolebesøkene arrangeres også et møte med personalet hvor vi tar opp de samme emnene som er behandlet i møte med elevene.

NETTVERKSMØTER

- Stiftelsen Idébanken: Tre samarbeidsmøter i løpet av 2012 om bærekraftig folkehøgskole. Arrangert et seminar i juni for folkehøgskoleansatte om bærekraftig utvikling.
- Fairtrade Norge: IU har hatt kontinuerlig kontakt med Fairtrade Norge om Fairtrade-folkehøgskolesertifisering. Fortløpende nyheter om Fairtrade-folkehøgskoler og møte om rapportering for sertifiserte folkehøgskoler.
- RORG: IS har deltatt på årsmøte, temamøter o.l. i RORGs og andre medlemsorganisasjoners regi. IU har i løpet av sommeren 2012 blitt medlem av RORGs skoleforum. Det har ikke vært noen aktivitet i forumet høsten 2012, men det vil bli arrangert jevnlig møter i 2013 som IS/IU vil delta på. Møte med Vennskap Nord/Sør om folkehøgskole og utveksling nord-sør og sør-nord (april). Wikipediakurs, et tilbud gjennom RORG-samarbeidet, for ansatte på Folkehøgskolekontoret i mai.
- Foundation for Environmental Education (FEE): Møte med FEE i mai om Grønt Flagg-sertifisering for barnehager og skoler, og hvordan sertifiseringen kan tilpasses folkehøgskolene.
- Rektormøte: IS deltok på rektormøtet i januar i Trondheim og holdt et innlegg om IU sitt arbeid.
- Distriktsmøter: IS blir invitert til distriktsmøter hvor flere skoler er samlet for faglig påfyll. I 2012 ble ett i Hordaland og ett i Trondheim gjennomført hvor IS redegjorde for IU sitt arbeid i et innlegg for alle deltakerne. På distriktsmøtet i Trondheim hadde IS hovedinnlegget og informerte om pedagogikk for de rike og Fairtrade-folkehøgskole, noe som har resultert i økt interesse for temaet blant samtlige skoler som deltok på møtet.
- Landsmøte: IS deltok på NKF sitt landsmøte ved Haugetun folkehøgskole og redegjorde for IU sitt arbeid og fokusområder.

FOLKEHØGSKOLERÅDET

- Kurs for nytilsatte i folkehøgskolen (NF): IS redegjorde for IU sitt arbeid og hadde et mini-seminar og pedagogikk for de rike for deltakerne.
- Internasjonalt seminar: Årets seminar ble arrangert 22.-23. november i Melsomvik ved Norsk senter for seniorutvikling. Tema for seminaret var «Globalt medborgerskap i folkehøgskolen», hvor vi ønsket å rette fokus på om, og hvordan folkehøgskolene er med på å danne globale medborgere. En representant fra Vestjyllands Højskole i Danmark, og en fra Röda Korsets folkhögskola i Sverige var blant foredragsholderne på seminaret. Her fikk vi høre gode eksempler på hvordan det jobbes for å danne globale medborgere. Vi hadde over 70 deltakere og fikk mange gode tilbakemeldinger fra både lærerne og elevene.

SENTRALE PROSJEKTER 2012

- Pedagogikk for de rike (PfR): er den overordnede tematikken for fireårsperioden vi er inne i. PfR er blitt et begrep utover folkehøgskole- bevegelsen siden starten i 2005. Andre organisasjoner og skoler tar i bruk innhold og metode i sine sammenhenger og hjelper til med å spre en oppdagelsesbasert undervisning hvor egenrefleksjon rundt våre levemåter og hvilke konsekvenser den får for våre og andres liv, står sentralt. IS har vært på 26 besøk på folkehøgskoler og holdt seminarer for elever i PfR.
- Fairtrade-folkehøgskole: I løpet av 2012 ble 6 nye folkehøgskoler godkjent, og ved utgangen av 2012 var det 7 Fairtrade-folkehøgskoler i Norge. Flere folkehøgskoler er godt i gang med prosessen for å bli godkjent som Fairtrade-folkehøgskole. IS ble invitert til Rønningen folkehøgskole i mars, og Grenland folkehøgskole i mai for å fortelle om Fairtrade og Fairtrade-folkehøgskole sertifiseringen. IS arrangerte også et lunsjseminar om Fairtrade for ansatte på Folkehøgskolekontoret i mars. Folkehøgskolekontoret har fortsatt å benytte Fairtrade-merkede varer og serverer nå Fairtrade-merket kaffe, te og kakao.
- Bærekraftig folkehøgskole: I juni arrangerte IU og Stiftelsen Idébanken et seminar for folkehøgskoleansatte om bærekraftige folkehøgskoler. Her møtte representanter fra 5 folkehøgskoler, både frilynte og kristne, og vi fikk lære om Idébankens arbeid og bruk av «bærekraft matrisen» til å kartlegge folkehøgskolenes bærekraftige arbeid. IS og samarbeidspartneren i Idébanken var også på et oppfølgende møte ved Holtekilen folkehøgskole i august. IS har vært pådriver for å fremme miljøsertifiseringer som Miljøfyrtårn og Grønt Flagg. 6 folkehøgskoler er Miljøfyrtårn. Flere har fått interesse for Grønt Flagg sertifiseringen da denne nok er mer egnet som miljøsertifisering for folkehøgskolene. I løpet av 2012 har én folkehøgskole registrert seg som Grønt Flagg-skole. IS deltok også på et idémøte i regi av Voksenopplæringsforbundet (VOFO) og Stiftelsen Idébanken i juni, om videreutdanning for lærere i bærekraftig utvikling. På møtet deltok representanter fra ulike utdanningsinstitusjoner i de nordiske landene.
- Nordisk samarbeid, «Glokale omstillingssentre»: Nordisk prosjekt i regi av Sveriges Folkbildning – Learning for active citizenship (FOLAC), med støtte fra Nordplus. Målet med prosjektet er å gi folkehøgskolene verktøy til å utvikle glokale

FOLKEHØGSKOLERÅDET

omstillingssentre for bærekraftig utvikling i samarbeid med miljøorganisasjoner, aktive borgere, kommuner og bedrifter. Dette forventes å oppnås gjennom erfaringsutveksling og inspirasjon fra folkehøgskoler og miljøorganisasjoner. Det blir arrangert 3 møter i løpet av prosjektperioden. I prosjektet deltar to folkehøgskoler fra Danmark, Sverige og Norge (Ringerike og Risøy), i tillegg til flere miljøorganisasjoner. Første møtet var på Vestjyllands Højskole i Danmark i oktober hvor IS deltok som representant for Nordisk Folkehøgskoleråd. Neste møte finner sted på Risøy folkehøgskole, Norge, i april 2013. IS har skrevet om prosjektet i begge folkehøgskolebladene.

- Reisens pedagogikk: Bokprosjekt i regi av Noregs kristelige folkehøgskolelag (NKF). Prosjektet har bestått av å utvikle pedagogiske opplegg for reiser og skoleturer på folkehøgskoler. Det har blant annet vært fokus på forberedelse, gjennomføring og oppfølging (erfaringslæring), hva en god reise er, sosialpedagogikk på reisen, reisens sosiologi og psykologi. Vi er inne i FNs tiår for undervisning for bærekraftig utvikling (2005-2014), og det pedagogiske opplegget har også inkludert bærekraftig reising. IS har deltatt på nettverksmøter og kommet med innspill til det som produseres av tekster. IS deltok også på et seminar om reisens pedagogikk i februar 2012 hvor de ulike temaene ble diskutert. IS har skrevet 2 artikler om bærekraftig reising og refleksjoner om bistand og skolens rolle som ble trykket i boken «Reisens pedagogikk», utgitt i august 2012.
- Flerkulturell deltaking i folkehøgskolen: Internasjonalt Utvalg jobber for å se på hva vi som skoleslag kan gjøre for å stimulere til økt flerkulturell deltagelse ved våre skoler. Ønsket er at andelen elever med minoritetsbakgrunn skal økes i løpet av de neste årene slik at folkehøgskolene gjenspeiler mangfoldet i samfunnets befolkning. IS deltok på IMDi sin konferanse i mai om integrering for å knytte kontakter og oppdatere seg på fagfeltet. IS har også hatt flere møter med informasjonskontorene (IF/IKF) om hvordan vi kan komme i kontakt med minoritetsmiljøer. IS deltok også på IKFs informasjonskonferanse i september hvor blant andre en representant fra Utrop og en fra Antirasistisk senter kom med informasjon og innspill. I tillegg inviterte IS representanter fra «Tea Time-kampanjen» til lunsjmøte for ansatte på Folkehøgskolekontoret i september. IS forsøkte å få til et Tea Time-besøk i november/desember, men det ble utsatt til over nyttår pga. sykdom.
- Beredskapsplaner: IS har vært pådriver for beredskapsplaner ved skolenes reiser lokalt og i utlandet, og har blant annet samarbeidet med Sjømannskirken. 9 folkehøgskoler har hittil inngått avtale med Sjømannskirken og fått på plass en beredskapsplan, som er en styrke å ha ved folkehøgskolereiser, spesielt til utlandet. IS har samarbeidet med Sjømannskirken om en artikkel om beredskapsavtalen som har stått på trykk i begge folkehøgskolebladene.
- Fagfelleprosess: RORG-samarbeidet tilbyr en fagfelleprosess for sine medlemsorganisasjoner og IU takket ja til en slik prosess sommeren 2012. IS har hatt flere møter med rådgiver i RORG-samarbeidet for å planlegge prosessen og IU medlemmene har også vært med på to møter høsten 2012, da med spesielt fokus på IUs mål og visjon. Målet med fagfelleprosessen er å se på suksesshistoriene til IU (og folkehøgskolene), og undersøke hvordan man kan bygge på disse for fremtidige prosjekter og fokusområder. I 2013 har IU 30 års jubileum og det er interessant å se hva IU har fått til og hva vi ønsker å oppnå de kommende årene.

FOLKEHØGSKOLERÅDET

ANNET

- Hjemmeside: IS er ansvarlig for IU sin hjemmeside (www.folkehogskole.no/iu). Her legges aktuell informasjon og ressurser ut. IS har blant annet jobbet med ressursbanken på siden for å gjøre den mer brukervennlig. I tillegg har IS vært opptatt av å legge ut nyheter med jevne mellomrom. Besøktallet har økt fra gjennomsnittlig 138 besøkende per måned i 2011 til gjennomsnittlig 240 besøk hver måned i 2012.
- Artikler: IS skriver i folkehøgskolens to blader: Kristen folkehøgskole og Folkehøgskolen. Bladene har henholdsvis 8 og 5 utgivelser i året hvor IU/IS har sin faste side. I tillegg skrives det om prosjekter og av og til tematiske artikler utenom.

Regnskap for 2012 er vedlagt.

Med hilsen for Folkehøgskolerådet

Odd Arild Netland/s/
Daglig leder

Brita Phuthi
Internasjonal sekretær